

Prema dostupnim podacima, EPS je 2016. godine od potrošača naplatio 2,5 milijardi dinara za struju dobijenu iz obnovljivih izvora energije. Dosad je u Srbiji, između ostalog, izgrađeno oko 130 malih hidroelektrana, pet vetroparkova i dve velike solarne elektrane. Stručna javnost smatra da je aukcijska procedura povoljnija za potrošače. Umesto fid-in tarifa čiji je iznos visok i fiksni u slučaju aukcijske procedure na tenderu se bira najpovoljniji ponuđač a maksimalni iznos subvencije, koju investitor i dalje dobija, je propisan tako da bude niži od dosadašnjih koji se formiraju prema fid-in tarifama. To konkretno znači da naknada za obnovljive izvore na računima za struju biti niža nego što je to sada slučaj. Uredba o podsticajnim merama za proizvodnju električne energije prestala je da važi od 1. januara. Shodno tome, na povlašćene cene pri kupovini struje imaju pravo oni proizvođači koji su predviđeni status dobili pre tog roka ili su u tom periodu podneli zahtev za njegovo dobijanje. Svi oni koji su zahtev podneli u toku ove godine imaju pravo da steknu status povlašćenog proizvođača, odnosno imaju prava na podsticajne mere, ali ne mogu da ih ostvare do donošenja nove uredbe. Da li će ona biti produžena i ove godine ili će se pristupiti aukcijama za kupovinu struje iz obnovljivih izvora energije saznaće se nakon što bude formirana nova vlada.

- Aktuelna Vlada radi u tehničkom mandatu i ona ne može da donosi odluke poput one o produženju ili definitivnom ukidanju uredbe o podsticajnim merama za proizvođače struje iz OIE. Novoizabrani ministri će na jednoj od svojih sednica doneti odluku na tu temu a kako sada stoje stvari najverovatnije će se opredeliti za aukcije na čemu insistira stručna javnost - navodi sagovornik, dobar poznavalac prilika u energetske sektoru Srbije koji je želeo da ostane anonimn. Inače, prelazak sa sistema fid-in tarifa na aukcije Srbije je preporučila Energetska zajednica.

Fid-in tarife za struju dobijenu iz obnovljivih izvora energije uvedene su 2013. godine i podrazumevaju da Elektroprivreda Srbije u periodu od 12 godina struju proizvedenu na taj način njihovim vlasnicima plaća skuplje od regularne kako bi im se investicija isplatila. Trošak fid-in tarife snose potrošači kroz fiksnu nadoknadu na računima za struju koja iznosi 0,093 dinara po kilovat času.

U praksi to znači da domaćinstvo koje primera radi troši 350 kilovat-časova za plaćanje računa dodatno izdvoji 32,55 dinara. Oni koji troše 500 kilovat-časova dodatno izdvoje 46,5 dinara a potrošači koji se greju na struju i potroše recimo 700 kilovat-časova u zimskom periodu izdvoje za tu naknadu 65,1 dinar. S obzirom na niska primanja i visok iznos koji treba izdvojiti za potrošačku korpu većina građana smatra da je to neopravdani trošak. Fid-in tarife u Srbiji zavise od izvora iz koga se dobija struja kao i od snage postrojenja. Cena za hidroelektrane je od 6 do 12,6 evroceniti po kilovat-času. Za biomasu od 8,22 do

13,26. Za biogas od 15 do 18,33 evrocenta po kilovat-času. Za struju iz otpada se plaća 8,44 do 9,2 evrocenta po kilovat-času.

Za elektrane na vetar otkupna cena je 9,2 a za solarne elektrane od 12,4 do 14,6. Iz geotermalnih elektrana se dobija struja koju EPS plaća 8,2 a iz elektrana na otpad 8,57 evrocenti po kilovat-času. Za elektrane koje kombinovano proizvode električnu i toplotnu energiju cena je 7,45 do 8,2 evrocenta po kilovat-času.

Ekspert za energetiku Vojislav Vuletić kaže za Danas da je mnogo poštenije prema potrošačima da se uvede aukcijska kupovina struje iz obnovljivih izvora energije umesto fid-in tarifa.

- Na taj način cena po kojoj EPS otkupljuje struju od proizvođača iz obnovljivih izvora bi bila niža, što bi se odrazilo i na visinu cene struje za potrošače. Ona bi naime bila niža nego što je to slučaj sada kada postoje fid-in tarife. Smatram da bi nadležni u Srbiji po tom pitanju trebalo da poslušaju preporuku Energetske zajednice. Jednostavno, Evropa je u taj proces ušla pre nas, imaju više iskustva po tom pitanju i trebalo bi prihvatiti rešenja koja oni predlažu. Stoga bi od ove godine struju iz obnovljivih izvora EPS trebalo da otkupljuje na aukcijama - zaključuje naš sagovornik.

Izvor: danas.rs